

KLASA: UP/I 034-03/20-01/016
URBROJ: 580-10/63-2020-004
Zagreb, 8. listopada 2020.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 31., članka 38. stavaka 5. i 9. te članka 58. stavka 1. točke 15. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09 i 80/13), postupajući po inicijativi g. [...] za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv Hrvatske psihološke komore, sa sjedištem u Zagrebu, Selska cesta 90 A, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u sastavu: Mladen Cerovac, mag. iur., predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, dr. sc. Mirta Kapural, Denis Matić, dipl. iur. i mr. sc. Ljiljana Pavlic, članovi Vijeća, sa sjednice 38/2020., održane 8. listopada 2020., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

1. Inicijativa za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) zaprimila je 17. lipnja 2020., putem elektroničke pošte, u smislu članka 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), inicijativu g. [...] (dalje: podnositelj inicijative) za pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja protiv Hrvatske psihološke komore, sa sjedištem u Zagrebu, Selska cesta 90A (dalje: Komora).

Inicijativa je podnesena vezano uz postupak obnavljanja dopusnice za obavljanje psihološke djelatnosti, koji prema navodima podnositelja inicijative traje preko 3 godine, slijedom čega je postupanjem Komore i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izbrisan iz Imenika ovlaštenih psihologa i doveden u neravnopravan položaj na tržištu rada u odnosu na ostale psihologe.

Podnositelj inicijative navodi kako upravni postupak obnove dopusnice za obavljanje psihološke djelatnosti koji je pokrenuo [...] još uvijek nije okončan. Zakonski rok za rješavanje zahtjeva za obnovu dopusnice iznosi 30 dana, no u slučaju podnositelja inicijative traje već dulje od 3 godine, što je dovelo do toga da je on izbrisan iz Imenika psihologa te time stavljen u neravnopravan položaj na tržištu rada u odnosu na kolege koji nisu izbrisani. Posljednji je pravni akt u tom postupku rješenje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku od [...]. Navedenim rješenjem poništeno je rješenje od [...] kojim mu Komora odbija zahtjev za obnovu dopusnice te je Komori naloženo da u roku od 30 dana donese novo rješenje. Međutim, podnositelj inicijative navodi kako novo rješenje Komore nije zaprimio iako je prošlo već 4 mjeseca i 12 dana od akta drugostupanjskog tijela.

2. Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu

Na temelju predmetne inicijative, kako bi analizirao sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, sukladno odredbama članka 38. stavka 1. i stavka 3. te članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 13. ZZTN-a koji uređuje zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika, AZTN je u okviru svoje nadležnosti iz članka 32. točke 1. a) i b) ZZTN-a zatražio očitovanje i dokumentaciju od Komore.

Komora se očitovala podneskom zaprimljenim 31. srpnja 2020., u kojem je u bitnome navela kako je postupala sukladno zakonskim propisima i općim aktima Komore te da je g. [...] pravodobno upozoren pisanim putem da može odustati od svog preuranjenog zahtjeva te kasnije pravodobno podnijeti novi. Da je tako postupio bila bi mu u ponovljenom, pravodobno pokrenutom postupku, izdana osnovna dopusnica. Međutim, g. [...], iako poučen od strane Komore o svojim pravima, inzistirao je na podnesenom zahtjevu koji je riješen primjenom zakonskih odredbi i općih akata Komore, pri čemu Komora kao tijelo s javnim ovlastima ne postupa diskriminatorno već izvršava svoje javne ovlasti u skladu s propisima.

U pravitku očitovanja Komora je dostavila presliku cjelokupnog upravnog predmeta koji vodi povodom zahtjeva g. [...].

Posebno upitana o razlici između osnovne i posebne dopusnice, Komora je navela kako su stupanjem na snagu Zakona o psihološkoj djelatnosti („Narodne novine“, br. 98/19; dalje: ZPD) ukinuti nazivi osnovne i posebne dopusnice, umjesto čega je uveden termin ovlaštenog psihologa, pri čemu članci 7. i 8. ZPD-a definiraju uvjete za priznavanje prava na obavljanje psihološke djelatnosti, dok članak 15. govori o mogućnosti priznavanja specijalnosti.

Nadalje, Komora navodi kako je prijašnji Zakon o psihološkoj djelatnosti („Narodne novine“, br. 47/03) u članku 6. propisivao da je psiholog osoba koja je završila dodiplomsko obrazovanje namijenjeno izobrazbi psihologa, a da psihološku djelatnost mogu obavljati psiholozi na temelju osnovne i posebne dopusnice te da osnovnu dopusnicu na zahtjev psihologa izdaje Komora, a izdaje se psihologu nakon položenog stručnog ispita. Članak 7. istog zakona propisivao je da za obavljanje psihološke djelatnosti koja nije obuhvaćena dodiplomskim obrazovanjem i obuhvaća stručno zahtjevnije oblike rada u područjima kliničke, zdravstvene, penološke, forenzičke, vojne, pedagoške i školske psihologije, te psihologije rada, športa, socijalne skrbi, profesionalne orijentacije i medicine rada, psiholog uz osnovnu mora steći i posebnu dopusnicu. Posebna dopusnica može se steći na temelju završenog odgovarajućeg osposobljavanja u ustanovi s odgovarajućim programom, a uvjete i kriterije za stjecanje i obnavljanje osnovne i posebne dopusnice te poslove za koje je potrebna posebna dopusnica propisuje Komora.

Komora ističe kako je Elaboratima propisala potrebu posebne dopusnice za obavljanje psihološke djelatnosti u medicini rada, za rad psihologa u palijativnoj skrbi i rad psihologa u području psihološke pripreme sportaša, koji su dostupni na mrežnim stranicama Komore u rubrici „Posebne dopusnice“.

3. Činjenice utvrđene tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu

Iz dostavljene je dokumentacije razvidno kako je [...] g. [...] podnio zahtjev za obnavljanje osnovne dopusnice.

Rješenjem od [...] Komora je odbila navedeni zahtjev, navodeći u rješenju kako [...].

Protiv navedenog rješenja, g. [...] izjavio je žalbu zaprimljenu kod Komore [...], u kojoj navodi kako je [...].

Opreza radi, naveo je kako je [...].

Rješenjem Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, od [...], poništeno je rješenje Komore od [...] i predmet je vraćen prvostupanjskom tijelu, odnosno Komori na ponovno rješavanje. Iz sadržaja navedenog rješenja proizlazi da je [...].

Komora je [...] donijela novo rješenje kojim je odbila zahtjev g. [...] za obnavljanje osnovne dopusnice od [...]. Iz dostavljenog je rješenja razvidno kako je njegov zahtjev odbijen jer je [...].

Protiv navedenog rješenja, g. [...] podnio je [...] žalbu Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Iz sadržaja dostavljene dokumentacije proizlazi da između Komore i g. [...] postoji spor vezano uz tumačenje odredbi zakona i podzakonskih propisa koji se odnose na rok za podnošenje zahtjeva za obnovu dopusnice te razdoblja za koje je potrebno dostaviti dokaze o stručnom usavršavanju prilikom podnošenja zahtjeva za obnovu dopusnice.

U konkretnom slučaju riječ je o materiji uređenoj ZPD-om te odgovarajućim podzakonskim propisima.

Sukladno članku 19. ZPD-a, Komora je samostalna i neovisna strukovna organizacija psihologa u Republici Hrvatskoj koja se brine za razvoj, stručnost, etičnost, zakonitost i ugled u psihološkoj djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske. Komora ima status pravne osobe s javnim ovlastima.

Sukladno članku 21. ZPD-a, na temelju javne ovlasti Komora:

- odlučuje o postupcima upisa u odgovarajuće imenike, upisnike i evidencije te brisanja na temelju ZPD-a,
- donosi rješenja o priznavanju prava na obavljanje psihološke djelatnosti,
- donosi rješenja o privremenoj zabrani i prestanku prava na obavljanje psihološke djelatnosti,
- donosi rješenja o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje regulirane profesije-psihologa, kao nadležno tijelo sukladno posebnom propisu,
- obavlja stručni nadzor nad radom ovlaštenim psihologa,
- propisuje razinu specijalnosti u pojedinim područjima primijenjene psihologije i donosi rješenja o priznavanju specijalnosti,
- vodi zakonom propisane imenike, upisnike i evidencije,
- izdaje potvrde iz evidencije koje vodi u skladu sa ZPD-om.

Osim navedenih poslova, Komora obavlja i druge poslove navedene u članku 22. ZPD-a.

Jedan od uvjeta da bi se psihologu priznalo pravo na obavljanje psihološke djelatnosti jest taj da je i član Komore.

Redovan pravni put izjavljivanja žalbe protiv rješenja Komora bio je propisan člankom 9. stavkom 2. ZPD-a iz 2003., kojim je određeno da protiv rješenja o izdavanju, obnavljanju i oduzimanju dopusnice psiholog može podnijeti žalbu Ministarstvu rada i socijalne skrbi. Osim toga, člankom 9. stavkom 3. i 4. ZPD-a iz 2003. propisano je kako žalba odgađa izvršenje rješenja te da se protiv rješenja o žalbi može pokrenuti upravni spor.

Slijedom navedenog, utvrđeno je kako je zaštita prava podnositelja inicijative vezano uz izdavanje, obnovu i oduzimanje propusnice osigurana posebnim propisom.

Iz dokumentacije zaprimljene tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu razvidno je kako se podnositelj inicijative koristio svojim pravom na izjavljivanje žalbe protiv rješenja Komore, o čemu je odlučivalo drugostupanjsko tijelo, odnosno nadležno Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te je povodom žalbe poništilo rješenje Komore i predmet vratilo na ponovno rješavanje Komori, koja je donijela novo rješenje, na koje je podnositelj inicijative također izjavio žalbu nadležnom Ministarstvu.

Člankom 33. trenutno važećeg ZPD-a propisano je kako upravni nadzor nad provedbom ZPD-a, propisa i općih akata Komore donesenih pozivom na ZPD provodi Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Slijedom navedenog, utvrđeno je kako AZTN nije nadležan za postupanje budući da je zaštita prava vezano uz izdavanje, obnavljanje i oduzimanje dopusnice osigurana posebnim propisom.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na sjednici 38/2020., održanoj 8. listopada 2020., razmatralo je navedeni predmet te je donijelo odluku da se inicijativa g. [...], u smislu članka 38. stavaka 5. i 9. ZZTN-a, odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka AZTN-a po službenoj dužnosti radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv Hrvatske psihološke komore, u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 13. ZZTN-a.

Vijeće svoju odluku obrazlaže kako slijedi:

Rezultati prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu pokazali su kako je u konkretnom slučaju riječ o materiji koja je uređena posebnim propisom, kojim je osigurana i zaštita prava vezano uz izdavanje, obnavljanje i oduzimanje dopusnice, a za čiju provedbu i nadzor nije nadležan AZTN.

Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju nema dostatnih indicija za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, po službenoj dužnosti, protiv Hrvatske psihološke komore, u smislu članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 13. ZZTN-a.

Stoga je AZTN, na temelju odluke Vijeća, a primjenom članka 38. stavka 5. ZZTN-a, odlučio kao u izreci ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali podnositelj inicijative može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag. iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...].